

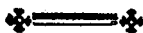
BCU Cluj / Central University Library Cluj

(XXXIII.)

A' Tsászári és Királyi Felség' Kegyelmevel

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 28. Aprilisben. 1795.

A' Német Birodalom-beli és *Austriai* seregeknél a' folyó esztendő-beli ujj táborozáshoz képpett, ilyen változások esteki — A' Német Birodalom' seregei a' *Ménus* jobb partyától fogva le a' *Rénus* jobb partyán a' *Sieg* vizeig és *Wipperig*, az *Austriaiak* ellenben ezeken felyül a' *Ménus* vizitől fogva hasonlóképpen a' *Rénus* mellett fel felé *Bäselig* vontak *Kordont*. — *Albert* Hertzeg Aprilisnek 17-dikén a' tábornak Közönséges komendérozóságából ki-lépvén, Felséges Urunk a' maga egész taborán való fő vezérseget *interimaliter* Gróf *Klerfere* bizta, ki is ezen alkalmatofsággal a' Fegyvertármesterségből *Feldmarschalls*gra emeltetetett, és a' kinek vezérlése alatt vagynak már most a' Német Birodalomnak is minden tsatázó seregei.

A' békeféség' dólga a' Német birodalomnak minden részeire nézve nem bizonyos, vagy más szókkal mondva, még nem tudatik, hogy a' Prufsus békeféségnek mi némü bé-folyása legyen minden Német Rendekhez. — Egy *Helvétus* levél a' Prufsus békeféségről emlekezvén, azt mondgya, hogy erre a' békeféségre ugyan, fognak némellyek kiáltani is: de az idő meg-fogja mutatni, hogy a Prufsus Király a' Tsáfszárira nézve is hafznos békeféséges-punktumokat dolgozott-ki. — Már ki-rendeltetett *Berlinben* a' Prufsus Követ, a' ki *Párisban* fog lakni.

A' Politikai irás-magyarázók azt mondgyák, hogy *Prufsianak* a' Frantziákkal való meg-békellesése *Kur-lándiabol* erett vólna, úgy okoskodván: hogy ez a' Hertzegség mind eddig egy el-választó köz-fal vólt Prufsia és az *Orosz* birodalom között: melly is már az *Orosz Udvar*' oltalma alá esvén, kételkednek némellyek rajta, hogy a' Prufsus Udvar az *Oroszoknak* ezt az ujj nevedekésit gondolóra ne vette vólna.

Prufsianak a' Frantziákkal való *Traktája*, nem tsak békeféség, hanem baráttságos Szövetség lévén, ezt némellyek úgy nézik, mint a' melly lehetetlen, hogy *Europában* más ellenkező hasonló hatalmas Szövetségekre is ne adgyon alkalmatóságot, a' melly a' *Frantzia - Prufsus Szövetséggel* minden időben meg-méretekezhefsék. — Ujj útát tör tehát a' Politika magának. — A' Státusok' ügyes-bajós dolgaihoz jobbatskán értők erőfsítik, hogy a' Frantziákkal való Prufsus *Trakta* jókor esett, azért, mert így már az ujj háboruhoz való kézzületekre alkalmatóság és idő lehet.

A' *Status-quo* ismét ki-rukkólt a' nagy óru Politicusok' tanátskodó fésznyegire, a' kik az idők' forgasainak minden féle jövendőkkel telyes táskájában ilyen *aspectusokat* akarnak észre venni: — „

„A' *Prufsus* és *Frantzia* politica *Traktában* (így szollnak ezek), némelly változásokat és tseréket kivéve, egészfszen a' *Status-quo* a' fundamentom. Tsak egyedül ez a' *Status-quo* az, a' mi az *Europai* Státusokat az egyformaságban meg-tarthattya. S-mint-hogy pedig az *Orosz* birodalom ezt a' *Status-quot* *Lengyel orszagban* meg-rontotta, tehát az *Orosz* bi-

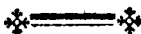
rodalom fegyveres *Insinuátziók* által fog arra térítetni, hogy *Lengyel* országban a' Status-quot vizs-fza-állítsa.

Prussia tehát békefséget tsinált a' Frantziákkal, azért talám, hogy az Orosz birodalom ellen fegyveres *Demonstratziókat* mutathasson. Így fognak tselekedni, *Dánia*, *Swétzia*, és *Török* ország is. Azal hizekednek némellyek magoknak, hogy az *Orosz* birodalom a' dolgoknak ilyen színbe-öltöztetett előadására nézve, engedni fog az elibe terjesztett feltételnek. A' mint-hogy így ellene egyedül négy Hatalomságok fognának lenni. — Az *Austriával* való Szövetségre is most nem igen bizhattya magát az *Orosz* birodalom: mivel Frantzia ország mind addig fegyveres *Demonstratziókkal* rukkol-ki az *Austriai* sereg-k ellen — és a' *Rénus'* bal partyát, s-a' két *Belgiumot* mind addig el-foglalva tartya, valameddig az *Orosz* Udvar bé nem telyesíti az elibe terjesztett feltételt: — az az, a' Frantziák mind addig a' *Német* földön maradnak, valameddig az *Orosz* Tsaszár-né, *Lengyel-országnak* vizsfa állításáról azt nem mondgya, hogy jó leszsz! — úgy legyen! — Mihelyest *Lengyel* ország ilyen módon vizsfa állittatik, ekkor fog, a' közönséges békefségnek lábra-állittatása végett, *Congress* lenni, mellynek alkalmatofságával talám némelly Uralkodóknak országaik, holmi tserék, önként-való egyet-értések, s-több e'-féle traktálások által, kerekdedebb formába vétettetnek. ,

(Illyen s-több ezer meg ezer e'-féle vélekedésekkel vagynak most tele a' *Politicusoknak* jövendőlvö tarifznyáik (táskaik)

Frantzia Ország.

Kételkedésen kívül való dolog már most, hogy az 1-ső Aprillisi utóbbi Párisi lármák, nem annyira a' kenyér s-egyéb eleség-beli szükség, mint a' pártosok' mesterkedései által okoztatódtak. — Azok közül a' 8 *Terroristák* kizzül, kiket a' Convent az 1-ső Aprihisi zenebonáskadásért árestáltatni akart, tsak *Le-*

cointre, *Crafsoux*, és *Gránét*, fogattathattak-el, a többek 5-tönn, előre el-állottak láb-alóll.

A' Köz bátorságra ügyelő Commissió 5-dikben hofzszas jelentést tett a' Convent előtt az 1-ső Áprilisi támadásról. Az erről iminnen-amonnan bé-érkezett 3000 Documentumok közzül fokot fel-olvasván, úgy jött világofságra a' dolog, hogy a' nép pénzelt és hitegetésekkel vétetett a' lármázásra. — Az után *Boissy-d-Anglais* a' Convent' Præfessivé tétetett.

Ápril. 6-dikán azt a' projectomot terjefztette *Dafsaux* a' Convent' elibe: hogy a' ki-ontatott Francia vérért való fájdalomnak jeléül egy közönséges oltárt kell építeni, és ennek egyik oldalára ezeket a' szókat: a' *Nemzetnek bánkodása* — a' másik oldalára pedig ezeket: *Könyörületesség az el-tévedett Hazafiakhoz*; — Ez a' projectom, meg-visgáltatás végett Commissió elibe adatott.

Freron azt projektálta: hogy a' halállal való büntetést közönségesen el kell törölni, és tsak a' következendő történetekben kell azt még meg-tartani, u. m.: a' hazába visszaterő *Emigránsokra*, a' hazá-árulásra tzélozó levelezésekre, a' hamis Afsignáta-tsinálokra, a' Státus-árulókra, s-végre azokra nézve, a' kik a' Királyságnak vissza-állittásán munkálódnak. — Ez a' projectom is, meg-visgáltatás végett, Commissiónak adatott által.

Ápril. 7-dikétől fogva 10-dikéig egy-s-más aproság hír-adások jöttek a' Convent' elibe, t. i.: A' *Ve-lentzei* Respublika, *Guerini* nevü ujj Követet rendelt *Párisba*, ki is ide egy hónap alatt meg fog érkezni: — Gen. *Hoche* így irt a' *Napnyugoti* tábortól: — „Itt a' *Napnyugoti* Departamentomokban az a' hír terjefztetett-el, hogy a' Convent *Páris* városát oda hagyta, és magával együtt a' Nemzeti kintset is el akarta vinni, hanem meg-akadályoztattatott., — A' *Genevai* Követ is így irt a' Conventhez: — „Ezen városban és másutt is *Helvétziában* az a' hír futkos széljel, hogy *Párisban* a' Nemzeti palota mellett, a' Terroristák és a' jó gondolkodásu *Házafiak* között, igen véres ütközött történt légyen, a' melly 5 oráig tartott volna, és 8 ezer embereknek került életébe — hogy

Fallien a' Vér-szomjuhozók' pártjához tsapta magát — s-hogy *Abbé Sieyes* is a' *Terroristák* kormányozójává válván, a' *Convent* bomlik. „ — Az *Oasi Bourdon* a' mint tudgyuk *Sz. Domingó* szigetire rendeltetvén Nemzeti Kép-viselőnek, ide való el-indulása előtt az anyja' látogatására akart menni *Compiègne*-be: hanem a' *Párisi* foronpóknál a' sok *Koták* el-állották az úttját, így kiáltozván: — „Lámpás-fára kell vinni a' femmire való rongyos embert, a' ki a' mi pénzünket magával viszi, s-bennünket éhel-halásra itt akar hagyni. „ — A' *Bourdon* vallás-tétele szerént, az a' *Land-Kotsis* (*Szekeres*), mellyen *Bourdon* útnak indult vólt, maga leg előbb indította a' lármát. Az ott álló tizt is egyik vólt azok kozzül, a' kik zenebonáskodni akartak. Ez a' tizt azzal kezdett a' lármához, hogy a' *Bourdon* pafsusát nem ismerete jónak lenni, mellyre nézve őtet magát 3 frázsal kísértette visszfa a' *Köz-bátorságra* ügyelő *Commissió*hoz. — A' *Commissió* ezen törtenerént fel-indulván, a' *Bourdon* *Kotsissát* a' nevezett tiztzel együtt *árestomba* tétette: s. a. t.

Ezen hír-adásoknak elő-befűllése után, olyan jelentést tétetett a' *Köz-jéra* ügyelő *Commissió* a' *Convent*ben, hogy az eleség dolgában derék rendelkezéseket tétetett, mellyekhez képpest, egészfszen nyugodalomban lehet, és a' békefséges munkák felől is jó reménege legyen.

Collotrol, *Billódrol* és *Barrerről* az a' hír érkezett *Orleán*bol, hogy *Április'* 4-dikén ott szekereztek légyen keresztül a' *ízamokra* ki-rendeltetett hely felé. Némelly levelek azt irták róllok, hogy az *Orleáni* nép is széllyel akarta légyen őket szaggatni; — a' *Conventhez* ellenben tsak ez a' hír-adás tétetett felöllok *Orleán*bol *Április'* 4-dikén estveli 10 orakor: — „Itt a' város kapujában egy orával ez előtt egy *Páris*bol jövö szekér meg-állittatván, *Barrer* egy jó hazafi indulattyárol esmeretes *Orleáni* Polgárral együtt ült benne. *Barrernek* nem lévén pafsusa, a' Város elölljarók' elibe vitetett, a' hol ugyan ő meg-mondotta, mi-némü járásban legyen — hogy *Billód* már

előre el-vitetett — s-hogy *Collot* is minden órán el fog érkezni: hanem az előljárok az ő beszédinek egész-szen hitelt nem adhatván vagy nem akarván, *Billodnak* elibe küldöttek, és, a' mint *Barrer* mondotta, őtet is egy Hazafitol kísértetve, ezzel tsak magára egy szekérben ülve, hamar előll találták. Az elibe küldetett fegyveresek őtet is ide bé-kisérvén, az előljárok azonnal mind kettőjüket, egy-egy hazafitol kísértetve, tsendesesen útnak eresztették, ha tsak ugyan gondoltathatik, hogy valami tsendessége az ilyen nagy bűnösöknek is lehet. Talám tsudálhatná valaki, hogy őket ilyen gyenge kíséző fereg (egy Hazafi) vízi kereftül az országon: de meg kell gondolni, hogy ez a' Hazafi, egy bátor szívé, meg-vefztegethetetlen, és talpig fegyverbe öltözködött személy. — (Ezt a' két ellenkező hirt, hogy t. i. *Barrert* a' nép már néhány ízben széllyel akarta szaggatni — s-hogy az ő kísé-rője még is tsupán tsak egy Hazafi — bajos meg-egyeztetni.)

Az a' rendelés tétetvén a' Szövetséges *Belgák* között közönségsé, hogy a' veretlen ezüstot és aranyot, holmi 300 forintokat érő szükséges házi portékákat ki-véve, mindenek a' közönséges pénz-verő műv-helybe bé-adni tartozzanak, ennek okául ez hozatik elő a' *Párisi* tudósítások szerént: — „a' *Hollandusok* ezt a' nagy kézfületet azért teszik, hogy annak a' Nemzetnek ellene álhafsanak, a' ki ez előtt *Hollandia* baráttjának lenni láttzott; de az ólta megtízamlálhatatlan inségeket okozott néki, és most is abban jár, hogy mint nyilvánóságos ellensége, örökös veszedelmet okozzan néki.

Azon módit a' *Frantziák*, melly szerént minden köztök történő szerentsétlenségeiket az *Anglus* Kabinétnak szokták tulajdonítani, most ismét elő vették. *Április*' 10-dikén egy *Convent*-beli Kép-viselő fok külömb-külob-féle környülállásokat hordott elő, azt akarván azokbol meg-mutatni, hogy az 1-ső *Áprilisi* támodás is a' *Pitt* munkája volt legyen — s-hogy a' mostani *Párisi* Anarchisták és dühösködő *Páriotik* nem egyebek, hanem *Angliával* egyett-értő *Rojalisták* voltak legyen. — „Az *Anglus* Kabinét egyéb

Commissió a' Conventben. *Reubel* az orátor, egy ehhez alkalmaztatott beszédett mondott-el előre, melyben azokat az okokat is, melyek a' Commissiót erre a' békefésre indították, elő hozvan, említi a' többek között, hogy a' *Prussus* Nemzet, ezen hadnak hofzfu ideje alatt, semmi alkalmatofságot el nem mulatott, a' midőn a' Frantziákhoz tiszteletet mutathatott. — A' Conventben is tsak azok a' békeféséges punktumok olvástattak-fel, melyeket már mi is írtunk, azzal a' külömbséggel, hogy itt a' Frantzia Respublika mindenütt előll említettett.

Hollandia.

Amsterdambol így írtak Április' 6-dikán: — „Itt és *Hagában* s-több más *Hollandiai* várasokban is, néhány napoktól fogva nagy mozgások vétetődtek észre: hanem szorofs és bölts rendelések tétetettvén, a' rend és tsendefség nem bomlott-meg. A' zenebonára az a' hir adta vólt az alkalmatosságot, hogy a' *Prussusok* a' Szövetséges *Belga* vidékekre már benyomultanak vólna, és a' Frantziák' egyet-értésivel *Belgiumnak* állapottyát a' régi lábra állittyák vizfsza. — Kévésben maradott-el, hogy nagy történetekre nem adott ez a' hir *Belgiumban* alkalmatofságot. — A' veretlen ezüstnek és aranynak bé-adásáról szolló parantsolat itt is közönségesfé tétetett: de a' melly még tsak elő-postája annak a' nagy *Contributzió-nak*, a' melly a' nagy kézfületekre szükséges költségnek meg-tehetése végett a' *Batavus* népre még ez után fog vettetni. — „Egyéb aránt itt sintsen fogyatkozás az olyan emberek dolgában, a' kik a' végre, hogy a' nép között egyenetlenséget gerjeszt-hetsének, nem mulattyák-el annak fzemeit olyan tsalárd füstel homalyosítani, melly miatt a' maga valóságos javát se láthafsa. — A' feljebb említett egyenetlenség *Hagában* vette a' kezdetit. — A' hajóslegényeket mondgyák kivált-képpen a' zürzavarok okának lenni, a' kik máig is az *Orániai* Háznak jó-akarói. — Nagyon beszélik, hogy a' Frantziák projectálni fogják a' Hollandusoknak a' Helytartó Herctzeggel való traktába elegyödést, és a' jó kötések alatt való meg-egyezést.